

רשומות

הצעות חוק

2 במרס 1992

2118

כ"ז באדר א' התשנ"ב

עמוד	
246	חוק שירות המדינה (משמעת) (תיקון מס' 8), התשנ"ב-1992
252	חוק תגמולים לאסירי ציון ולבני משפחותיהם, התשנ"ב-1992
260	חוק שכר שווה לעובדת ולעובד (תיקון מס' 3), התשנ"ב-1992
	תיקון טעות

חוק שירות המדינה (משמעת) (תיקון מס' 8), התשנ"ב-1992 [541]

1. בסעיף 3(א) לחוק שירות המדינה (משמעת), התשכ"ג-1963¹ (להלן - החוק העיקרי) -
- (1) במקום פסקה (3) יבוא:
- "(3) רשימה של עובדי מדינה ועובדים של גופים מבוקרים שהגישו הארגונים המייצגים את המספר הגדול ביותר של עובדים אלה (להלן - רשימת העובדים):"
- (2) פסקה (4) - בטלה.
2. במקום סעיף 4 לחוק העיקרי יבוא:
- "אב בית הדין ממלא מקומו
4. שר המשפטים, בהתייעצות עם שר האוצר, ימנה את אב בית הדין ואת ממלא מקומו, מבין עובדי המדינה הכשירים להתמנות שופטים של בית משפט מחוזי."
3. בסעיף 6 לחוק העיקרי -
- (1) במקום "צוות" יבוא, בכל מקום, "מותב";

דברי הסבר

סעיף 2 סעיף 4 לחוק העיקרי קובע לאמור:

"אב בית הדין

4. מכין חברי בית הדין שנתמנו מתוך הרשימה שהוגשה על ידי נציב השירות, ימנה שר המשפטים, בהתייעצות עם שר האוצר, את אב בית הדין ואת ממלא מקומו."

הנסיון הראה כי תפקידו של אב בית הדין, על פי מהותו וטבעו, מחייב שיבוצע בידי משפטן בעל נסיון. בצוות של בית הדין נמנה לפי החוק חבר מרשימת המשפטים, שעליהם להיות כשירים להתמנות שופטים של בית משפט שלום. כאשר אב בית הדין נמנה עם הצוות, הוא משמש יושב ראש. מוצע שאב בית הדין וממלא מקומו יהיו בעלי כשירות של שופט מחוזי.

סעיף 3 סעיף 6 לחוק העיקרי קובע לאמור:

"הרכב צוותי בית הדין

6. (א) בית הדין ידון בצוותים של שלושה שימנה אב בית הדין לענין פלוני; בכל צוות יהיו אחד מרשימת המשפטים, אחד מרשימת נציב השירות ואחד מרשימת הארגון היציג של עובדי המדינה, אם התובענה מוגשת נגד עובד המדינה, או אחד מרשימת הארגון היציג של עובדי הגוף המבוקר שנגד עובדו מוגשת התובענה, ובלבד שבכל צוות יהיו לפחות שני חברים שהם עובדים אשר חוק זה חל עליהם.

סעיף 1 בית הדין דן בצוותים של שלושה, אחד מרשימת המשפטים, אחד מרשימת נציב שירות המדינה ואחד מרשימת הארגון היציג של עובדי המדינה - אם התובענה מוגשת נגד עובד המדינה - או מרשימת הארגון היציג של עובדי הגוף המבוקר - אם התובענה מוגשת נגד עובד גוף מבוקר. רשימת המשפטים ורשימת נציב השירות הינן אחידות ומותר למנות להן עובדי מדינה וגופים מבוקרים שהחוק הוחל על עובדיהם. דבר זה מאפשר להרכיב את בית הדין - כמה שנוגע לשני חברי בית הדין מתוך רשימות אלה - באופן שהדיינים יהיו שלא מהמשרד או מהגוף שעמו נמנה הנאשם. כך הוא, למעשה, במה שנוגע לחבר בית הדין מרשימת העובדים כשמדובר בנאשם עובד המדינה, שכן זה מתמנה, על פי הנוהג, מבין עובדי משרד אחר. ואולם קיומן של רשימות של חברי בית דין מרשימות העובדים לכל גוף מבוקר, כמתחייב מסעיף 3(א) (4) לחוק הקיים, מונע דבר זה כשהנאשם הינו עובד גוף מבוקר, וגורם לכך שבדין ישב עמיתו של הנאשם ממקום עבודתו, ואפילו חבר ועד העובדים, אם הוא ברשימת הארגון היציג של אותו גוף. לפי הנסיון, הדבר גורם לקשיים, ולחשש של פגיעה בהליך המשמעתי.

מוצע שגם רשימת העובדים תהיה כללית ואחידה, כמוה כרשימת המשפטים ורשימת נציב השירות, כך שאפשר יהיה למנות חבר בית דין מהרשימה הכללית של העובדים, שאינו עובד מאותו גוף שבו עובד הנאשם.

¹ ס"ח התשכ"ג, עמ' 50 ועמ' 98: התשל"א, עמ' 39: התשל"ד, עמ' 54: התשל"ו, עמ' 20: התשל"ז, עמ' 170: התשל"ח, עמ' 117: התשמ"ב, עמ' 20: התשמ"ג, עמ' 32.

(2) בסעיף קטן (א), במקום "ואחד מרשימת הארגון היציג של עובדי המדינה, אם התובענה מוגשת נגד עובד המדינה, או אחד מרשימת הארגון היציג של עובדי הגוף המבוקר שנגד עובדו מוגשת התובענה", יבוא "ואחד מרשימת העובדים, ואב בית הדין או ממלא מקומו יכולים להימנות, לצורך זה, גם ברשימת המשפטנים";

(3) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(1א) עובד המשרד או עובד הגוף המבוקר שעמו נמנה הנאשם לא יהיה חבר המותב";

(4) במקום סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ג) כשאב בית הדין נמנה עם המותב, יהיה הוא היושב ראש; אין הוא נמנה עם המותב אך ממלא מקומו נמנה עם המותב, יהיה הוא היושב ראש, ולענין סעיף קטן (א) ייחשבו אב בית הדין וממלא מקומו כנמנים עם רשימת המשפטנים או רשימת נציבי השירות, כפי שיצויין בכתב המינוי; בכל מקרה אחר, חבר המותב מרשימת המשפטנים יהיה היושב ראש";

(5) בסעיף קטן (ד), במקום "נבצר מחבר צוות של בית הדין, למעט היושב ראש, להשתתף בישיבה" יבוא "נעדר חבר מותב, למעט היושב ראש, מישיבה";

(6) בסעיף קטן (ה), במקום "נבצר מחבר צוות של בית הדין לסיים את הדיון, רשאי אב בית הדין למנות", יבוא: "נפטר חבר בית הדין או שנפסקה כהונתו, או שקבע אב בית הדין כי החבר חדל להשתתף בישיבות מכל סיבה שהיא דרך קבע או לתקופה ממושכת, רשאי הוא למנות";

דברי הסבר

כמו כן ניתן יהיה לאב בית הדין וממלא מקומו לכהן כמותב של בית הדין של עובדי הוראה, כאחד מרשימת המשפטנים, כשהיום הם מנועים מכך עקב הדרישה שבדין הקיים, שגם חבר בית הדין מרשימת נציבי השירות – בנוסף על חבר בית הדין שמרשימת המורים – יהיה מורה.

יתר-על-כן, הדבר יאפשר לאב בית הדין ולממלא מקומו לכהן יחדיו כמותב בעת הצורך, אחד מהם כמשפטן, ואחד כרשימת נציבי השירות.

עוד מוצע כי יושב ראש המותב יהיה משפטן, וכי תינתן עדיפות לאב בית הדין ולממלא מקומו כשהם משתתפים כמותב.

לסעיפים קטנים (ד) ו-(ה) – הביטוי "נבצר" מחייב ידיעת הסיבה להיעדרות, וזו נודעת, בדרך כלל, רק לאחר הישיבה. כשהסיבה ידועה, נוצר קושי פרשני כאשר למשמר עות הביטוי, וקושי זה קיים גם במה שנוגע להפסקתה לחלוטין של השתתפותו של חבר בית הדין באותו מותב.

היות שהדיון בהרכב חסר, לפי סעיף קטן (ד), טעון ממילא הסכמת הנאשם, נראה עדיף הנוסח הנקוט בסעיף 22(א) לחוק בית הדין לעבודה, התשכ"ט-1969: ובאשר להפסקת השתתפותו של חבר בית הדין דרך קבע, יוחלט על כך על פי קביעת אב בית הדין, לפי הנסיבות.

(כ) הממשלה רשאית לקבוע סיוגים נוספים להרכב בית הדין בעניינה של עובדי גוף מבוקר.

(ג) אב בית הדין ימנה את היושב ראש לכל צוות, אולם אם הוא עצמו נמנה עם הצוות, יהיה הוא היושב ראש.

(ד) נבצר מחבר צוות של בית הדין, למעט היושב ראש, להשתתף בישיבה, יתקיים הדיון באותה ישיבה לפני שני חברי הצוות הנותרים אם הסכים לכך הנאשם, אלא אם החליט יושב ראש הצוות לדחות את הדיון.

(ה) נבצר מחבר צוות של בית הדין לסיים את הדיון, רשאי אב בית הדין למנות אחר במקומו, והצוות רשאי להמשיך בדיון מן השלב שאליו הגיע ההרכב הקודם, ורשאי הוא, לאחר שנתן הודמנות לבעלי הדין להשמיע טענותיהם לענין זה, לנהוג בראיות שגבה ההרכב הקודם כאילו גבה אותן בעצמו, או לחזור ולגבותן, כולן או מקצתן.

מוצעים כמה שינויים לענין המבנה של מותבי בית הדין: אשר לחבר המותב מרשימת העובדים, ראה דברי ההסבר לסעיף 1 לעיל.

אשר לאב בית הדין וממלא מקומו, מוצעת הנהגת גמישות, בעקבות ההצעה שהם יהיו משפטנים בעלי ותק: לפי זה יוכלו להיחשב אם מרשימת נציבי השירות ואם מרשימת המשפטנים, לפי הצורך.

4. בסעיף 9 לחוק העיקרי, סעיף קטן (ב) יסומן (ג) ולפניו יבוא:
- "(ב) חבר בית הדין שהורשע בעבירה פלילית או בעבירת משמעת, רשאי שר המשפטים להעבירו מכהונתו, אם לדעתו אין זה ראוי שימשיך בכהונתו כחבר בית הדין."
5. סעיף 10 לחוק העיקרי - בטל.
6. בסעיף 31 לחוק העיקרי, סעיף קטן (ג) יסומן (ד) ולפניו יבוא:
- "(ג) ראה הנציב כי יש מקום לנקוט כלפי העובד בהליך של התראה או נזיפה והשר או המנהל הכללי לא נקטו הליך זה, רשאי הוא לעשות כן, לאחר התייעצות עם היועץ המשפטי לממשלה."
7. האמור בסעיף 33 לחוק העיקרי יסומן (א) ואחריו יבוא:
- "(ב) בתובענה כאמור בסעיף קטן (א) מותר להאשים בעבירת משמעת שלא צויינה בקובלנה."
8. בסעיף 34(8) לחוק העיקרי, בסופו יבוא "הורה בית הדין על שלילת פיצויי הפיטורים או חלקם, כאמור, רשאי הוא להמליץ בפני נציב השירות שהפיצויים ישולמו, כולם או מקצתם, כפי שיחליט, למי שהעובד חייב בפרנסתו."
9. אחרי סעיף 34 לחוק העיקרי יבוא:
35. בעת הטלת אמצעי משמעת כאמור בסעיף 34 או בסמוך לאתר מכן, רשאי בית הדין להורות, לאחר ששמע טיעונים לענין זה כי על הנאשם להחזיר

דברי הסבר

- סעיפים 10 לחוק העיקרי קובע לאמור:**
- 4 ו-5
- "חברי בית הדין
10. (א) הפרק הרביעי לחוק השופטים, התשי"ג-1953, למעט סעיפים 22(א) ו-23א, יחול על חברי בית הדין כאילו היו שופטים שהחוק האמור דן בהם, אלא שאם נמצא חבר בית הדין, בהליכים לפי הפרק האמור, כלתי ראוי להמשיך בתפקידו כחבר בית הדין, יחולו עליו הוראות מיוחדות אלה:
- (1) שר המשפטים יעביר את הנשפט מכהונתו כחבר בית הדין;
- (2) עבר את העבירה חבר בית הדין שעה שהיה עובד המדינה או עובד גוף מבוקר, יהיה רשאי בית הדין הדן את הנשפט להטיל עליו גם אמצעי משמעת מן המפורטים בחוק זה, ולהשתמש בסמכויות בית הדין למשמעת בדבר גמלאותיו ובסמכויות עזר אחרות שהוענקו לבית הדין לפי כל חיקוק;
- (3) דין החלטותיו של בית הדין הדן את הנשפט כדין החלטותיו של בית הדין למשמעת, אך לא יהא ערעור עליהן.
- (ב) עבירות משמעת שסעיף קטן (א) אינו תל עליהן, יישפט עליהן חבר בית הדין לפני ועדת השירות, ולענין זה תבוא ועדת השירות במקומו של בית הדין למשמעת."
- מוצע לבטל את הסעיף. חבר בית הדין, כמוהו ככל עובד מדינה, ואין הצדקה שלא יובא בפני בית הדין למשמעת לתת את הדין בעבירת משמעת. אם בית הדין ירשיעו - יעבירו שר המשפטים מכהונתו כחבר בית הדין, והוא הדין אם החבר יורשע במשפט פלילי ולא יהיה ראוי להמשיך לכהן כחבר בית הדין.
- סעיף 6 מוצע להסמיק גם את נציב שירות המדינה, בנוסף לשר ולמנהל הכללי, לנקוט כלפי עובד המדינה בהתראה או נזיפה כשל מעשה או מחדל שיש בהם משום עבירת משמעת.
- סעיף 7 מוצע שלא להגביל את התובע למסגרת של הקובלנה שקיבל, אלא לאפשר לו ליישם כתובי ענה גם חומר שהשיג בעצמו ובעזרת חוקרים שהפעיל, מבלי שיהיה צורך להחזיר את הקובלנה לקובל לצורך השלמה.
- סעיף 8 לענין שלילת גימלאות, קיימת בסעיף 62(א) לחוק שירות המדינה (גמלאות) [נוסח משולב], התשי"ל-1970, הוראה דומה, ומוצע להחילה גם לגבי שלילת פיצויי פיטורים.
- סעיף 9 ההוראה המוצעת באה לגרום לכך שלא יצא חוסא נשכר.

למעבידיו את הנכסים שהוא זכאי להם שהשיג הנאשם על ידי מעשיו נושא התובענה, או את תמורתם, כשיעור שלא יעלה על שש משכורות חודשיות של העובד; התמורה תיגבה בדרך של ניכוי ממשכורתו או בדרך שבה נגבה קנס שהטיל בית משפט בהליך פלילי, בסכום אחד או בשיעורים, הכל כפי שיקבע בית הדין.

הוספת סעיף 41

10. אחרי סעיף 41 חוק העיקרי יבוא:

41. (א) מי שחוק זה חל עליו, רשאי בית הדין להטיל עליו מאמצעי המשמעת המנויים בסעיף 34, ואם הושעה כאמור בסעיף 47 – גם להקטין את משכורתו או להפסיקה, אם נתקיים בו אחד מאלה:

"יילוח בית הדין"

- (1) הוזמן לכוא לפני בית הדין ולא בא, או בא ועזב ללא רשות בית הדין את מקום הדיון;
- (2) נדרש להמציא מסמך או מוצג אחר שברשותו ולא המציאו, ללא הצדק כדיון;
- (3) נדרש להשיב על האזהרה שלפני מתן עדותו, ולא עשה כן;
- (4) בעת מתן עדותו, נדרש להשיב על שאלה ולא השיב, ללא הצדק כדיון, או השיב ביודעין תשובה מתחמקת;
- (5) עבר על הוראות סעיפים 41(ד), 41ב או 41ג.

(ב) בית הדין רשאי לנקוט אמצעי משמעת כאמור בסעיף קטן (א) על אחר, כיוזמתו או לפי דרישת תובע, סניגור או נאשם, ואף כשהנוגע בדבר אינו נוכח בבית הדין: היה הנוגע בדבר נוכח בבית הדין, תינתן לו האפשרות להשמיע טענותיו לענין זה; החליט בית הדין בהיעדרו, זכאי הוא לבקש את שינוי ההחלטה.

(ג) החלטת בית הדין לפי סעיף זה ניתנת לערעור כפסק דין בתובענה.

תיקון סעיף 47

11. בסעיף 47 לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (ב), אחרי "לענין ההשעיה" יבוא "תוך תקופה שיקצוב לו" ובסופו יבוא "ואולם אנו העובד כבר הביא טענותיו לענין השעיה דחופה בהתאם לסעיף 48, רשאי נציב השירות להשעותו אף בטרם ניתנה לו הזדמנות כאמור, ובלבד שיתן לו הזדמנות סמוך

דברי המבר

סעיף 11 זכותו של העובד להישמע גם כשאין המדובר בהשעיה אלא בהעברה למשרה אחרת, אינה מפורשת כיום בחוק, אם כי היא מובנת מאליה לאור הפסיקה. התיקונים המוצעים נועדו למנוע סרבול, שכן על פי המצב המשפטי הקיים ישנה חובה, לכאורה, לתת לנאשם להשמיע טענותיו פעם נוספת, גם אם נשמע כבר לענין ההשעיה הדחופה או ההעברה לפי סעיף 48 לחוק, וזאת ללא הגבלת זמן, ועד אז לא ניתן להשעותו.

סעיף 10 סעיף 11 לחוק העיקרי מפנה, במה שנוגע לסמכויות בית הדין, לחוק ועדות חקירה, התשכ"ט-1968, ולפי סעיף 11 שבו רשאי בית הדין להטיל בשל מעשה מן המנויים בסעיף המוצע – קנס בלבד, ששיעורו מגיע היום ל-200 ש"ח. לענין עבירות לפי סעיפים 41(ד), 41ב ו-41ג לחוק העיקרי, יש צורך להגיש כתב אישום לבית משפט. דין זה חל על כל אדם. מוצע שפגיעה בהליך לפי החוק, על ידי מי שהחוק חל עליו, תהיה כשלעצמה עבירת משמעת (ראה ע"מ 3/5, אלפונסו דבוש נ. נש"מ, פ"ד (1) עמ' 231 ועמ' 236) ובית הדין יהיה רשאי גם לנקוט אמצעי משמעת נאותים על אחר.

לאחר מכן להביא טענותיו להפסקת ההשעיה: והוא הדין לענין העברתו הזמנית לעבודה אחרת לפי סעיף קטן (ד):

(2) במקום סעיף קטן (ה) יבוא:

"(ה) הושעה עובד, לא תימשך ההשעיה מעבר למועד מתן פסק דין חלוט בהליכים הפליליים והמשמעתיים, או עד למתן החלטה בידי המוסמכים לכך, בדבר אי-העמדתו של העובד לדין פלילי ומשמעתי";

(3) סעיפים קטנים (1) ו-(2) - בטלים.

החלפת סעיף 48 .12 במקום סעיף 48 חוק העיקרי יבוא:

48. (א) היה לשר חשד כבד שעובד המדינה, ביוזעין, מעל בתפקידו או השתמש בו לרעה, או שהפר את המשמעת הפרה זדונית וחמורה, או עבר עבירה פלילית שיש עמה קלון, והיה השר סבור כי המשך עבודתו של העובד יביא לפגיעה חמורה בשירות המדינה, רשאי הוא להשעותו לתקופה שלא תעלה על ארבעה עשר ימים, לאחר שנתן לו הזדמנות להביא טענותיו לענין תוך תקופה שיקציב לו, לפניו או לפני מי שהוא הסמיך לכך, דרך קבע או לענין מסויים.

(ב) במקום להשעותו, רשאי השר להעביר את העובד לעבודה אחרת באותו משרד, במשרה שאליה רשאי נציב השירות להעבירו לפי סעיף 47, בתנאים ולתקופה האמורים בסעיף קטן (א).

(ג) השר רשאי להאריך את תקופת ההשעיה או ההעברה כאמור, לתקופה שלא תעלה בסיכום על שלושים ימים.

(ד) סמכויות השר לפי סעיף זה נתונות גם למנהל הכללי של משרדו ואינן גורעות מסמכות נציב השירות לפי סעיף 47.

תיקון סעיף 49 .13 בסעיף 49(ד) לחוק העיקרי, במקום "מעבודות חוץ" יבוא "מכל מקור אחר".

דברי הסבר

א. השעיה או העברה זחופות נעשות כאשר "השר סבור כי המשכת עבודתו של העובד תביא לידי פגיעה חמורה בשירות המדינה". מוצע שלא לאפשר סחבת בהבאת טענותיו של העובד לפני מי שמוסמך לכך.

ב. הזכות להישמע לענין העברה זחופה קיימת ממילא - לפי הפסיקה, ומן הראוי לקובעה בחוק.

ג. יש להשוות את אורך התקופה המכסימלית של ההעברה זחופה לתקופה הקבועה להשעיה זחופה, על מנת שגם לענין זה תהיה בידי נציב השירות היות מספקת לקבל החלטה לפי סעיף 47(ד) לחוק.

סעיף 13 מושעה אינו עובד, ולפיכך אינו זכאי לכאורה למשכורת כלשהיא מן הקופה הציבורית. כדי למנוע ממנו חרפת רעב (בג"ץ 45/70, פלוני נ. אב בית דין, פ"ד כ"ד(1) עמ' 393; דיון מס' ל"ג/3-1, מ"י נ. ברייט, פד"ע כרך ד' עמ' 528) קבע המחוקק שבמשך ששת חדשי ההשעיה הראשונים תשולם לו מחצית המשכורת הקובעת (המשכורת

סעיף 12 סעיף 48 לחוק העיקרי קובע לאמור:

"השעיה זחופה

48. היה לשר חשד כבד שעובד המדינה, ביוזעין, מעל בתפקידו או השתמש בו לרעה, או שהפר את המשמעת הפרה זדונית וחמורה, או עבר עבירה פלילית שיש עמה קלון, והיה השר סבור, כי המשכת עבודתו של העובד תביא לידי פגיעה חמורה בשירות המדינה, רשאי הוא להשעותו, לאחר שנתן לעובד הזדמנות להביא טענותיו לפניו או לפני מי שהסמיך לכך דרך קבע או לענין מסויים. לתקופה שלא תעלה על ארבעה עשר ימים, או להעבירו זמנית למשך תקופה כאמור לעבודה אחרת באותו משרד במשרה שאליה רשאי נציב השירות להעבירו לפי סעיף 47: אין הוראה זו גורעת מסמכות נציב השירות לפי סעיף 47. השר רשאי להאריך את תקופת ההשעיה כאמור לתקופה שלא תעלה בסיכום על שלושים ימים; סמכויות השר לפי סעיף זה נתונות גם למנהל הכללי של משרדו."

14. בסעיף 50 לחוק העיקרי, בסופו יבוא "ועל הכנסותיו מכל מקום אחר או על העדר הכנסות; תיקון סעיף 50 לא הודיע המושעה כאמור, תעוכב המשכורת המגיעה לו לפי סעיף 49(א) עד שיודיע כנדרש".
15. אחרי סעיף 54 לחוק העיקרי יבוא:
 "פיצויי פיטורין של מושעה שהורשע ופוטר
 54א. מושעה שהורשע בבית הדין ופוטר עקב ההרשעה, תקופת השעייתו לא תובא בחשבון לצורך קביעת פיצויי הפיטורים, אך הם יחושבו לפי המשכורת הקובעת בחודש ההשעיה האחרון שלפני הפיטורים."
16. בסעיף 64 לחוק העיקרי, המלים "או לסגנו לעניני מינהל" – יימחקו, ובמקום "שנה או יותר" יבוא "שנתיים או יותר".
17. בסעיף 66 לחוק העיקרי, במקום "תוך שנה מיום הפרישה" יבוא "תוך שנתיים מיום הפרישה, או תוך שנה מיום סיום חקירת המשטרה או הדיון הפלילי, לפי המאוחר".
18. בסעיף 73 לחוק העיקרי, אחרי "לפי הסעיפים" יבוא "15", ואחרי "32" יבוא "34(8)".
19. (א) תחילתו של חוק זה 30 ימים מיום פרסומו.
 תחילה והוראות מעבר

דברי הסבר

סעיף 22: אלא שבחישוב תקופה זו לא יבוא במנין הזמן שבו נמשכו כמשטרה או כבית המשפט חקירה או דיון פלילי בשל אותם מעשה או מחזל. לענין סעיף זה רואים דיון כנגמר כאשר אין עוד ערעור עליו.

לסגן לעניני מינהל של מנהל יחידת סמך אין סמכות – לפי סעיף 32 לחוק – להגיש קובלנה, וממילא אין לידיעתו, או לאידיעתו, רלוונטיות לענין ההתיישנות.

הנסיון הראה כי תקופת ההתיישנות של שנה, דהיינו ידיעה של שנה אחת בלבד של מי שמוסמך להגיש קובלנה ולא הגישה, היא קצרה מדי.

סעיף 17 סעיף 66 לחוק העיקרי קובע לאמור:
 "הגשת תובענה לאחר פרישת העובד

66. מותר להתחיל בהליכים לפני בית הדין אף לאחר שפרש העובד מהשירות, ובלבד שהתובענה תוגש תוך שנה מיום הפרישה, על פי הוראות היועץ המשפטי לממשלה, או נציב השירות, או לפי בקשת העובד."

כמו בסעיף ההתיישנות, התקופה של שנה קצרה מדי וגורמת לכך שחקירות לא ימוצו מחמת קוצר הזמן. כמו כן יש לתת לתביעה שהות של שנה מיום סיום החקירה או הדיון הפלילי העשויים – כמובן – להימשך מעבר לשנה ואף מעבר לשנתיים מיום הפרישה.

סעיף 18 סעיף 73 לחוק העיקרי מפרט את הסעיפים שבענינם מותר לנציב השירות לאצול מסמכיו יותיו. מוצע להוסיף לרשימה גם את הסמכויות לפי סעיף 15 לחוק (מינוי חוקרים), סעיף 31 (מתן התראה או נזיפה) וסעיף 34(8) (תשלום פיצויים שנשללו מעובד למי שהוא חייב במרנסתם).

הבסיסית, שעליה משולמת הפנסיה), וניתן גם להשלימה, אם נתמלאו התנאים לנך, עד המשכורת המלאה (ראה סעיף 49(א)). בהמשך תקופת ההשעיה משולמת למושעה כל המשכורת הקובעת. לפי סעיף 49(ד) לחוק, התשלום מוגבל בכך שלא יעלה על הסכום שבו עורפת המשכורת הקובעת על הכנסותיו "מעבודות חוץ" (ראה ההגדרה בסעיף 46 א(1)). משום מה לא התייחס המחוקק לכלל ההכנסות של המושעה. נראה שאם יש לו הכנסות שלא מ"עבודות חוץ", אלא מרכוש, למשל – העולות על סכום המשכורת הקובעת, אין הוא עני ולא יגיע לחרפת רעב, ואין צורך לשלם לו: כמורה כמשתכר מעבודות חוץ.

סעיף 14 על מנת שהממונה על התשלום יוכל למלא אחר הוראת סעיף 49(ד), עליו לקבל את הדיווח הנדרש. לא נתקבל הדיווח כנדרש – תעוכב המשכורת.

סעיף 15 מוצע כי תקופת השעיה שנסתיימה בהרשעה ופיטורים לא תילקח בחשבון לצורך קביעת אורך תקופת העבודה לפיצויי פיטורים, אך המשכורת הקובעת תהיה לפי חודש ההשעיה האחרון. למעשה גם כיום נוהגים כך, לפי התקשי"ר, ומן הראוי לעגן הוראה זו בחוק.

סעיף 16 סעיף 64 לחוק העיקרי קובע לאמור:
 "ההתיישנות

64. לא יינקטו אמצעי משמעת לפי חוק זה נגד עובד המדינה על עבירות משמעות שנועדו לשר, למנהל הכללי או לסגנו לענייני מינהל, למנהל יחידת סמך או לסגנו לענייני מינהל, לנציב השירות או ליועץ המשפטי לממשלה שנה או יותר לפני הגשת הקובלנה לתובע או לפני מועד הגשת הלונה לפי

(ב) חבר בית הדין שנתמנה מתוך רשימת הארגון היציג של עובדי המדינה או רשימת הארגון היציג של עובדי גוף מבוקר, ומינויו תקף ביום תחילתו של חוק זה, רואים אותו כאילו נתמנה כרשימת העובדים, בהתאם לסעיף 3(א)(3) לחוק העיקרי כנוסחו בחוק זה.

(ג) אב בית הדין וממלא מקומו, המכהנים ערב תחילתו של חוק זה, רואים אותם כמי שנתמנו בהתאם לסעיף 4 לחוק העיקרי כנוסחו בחוק זה, ובלבד שהם כשירים להתמנות בהתאם להוראות אותו סעיף.

(ד) הוראות סעיפים 64 ו-66 לחוק העיקרי כנוסחם בחוק זה יחולו גם לגבי הגשת תובענה על עבירת משמעת שערב תחילתו של חוק זה טרם התיישנה או טרם עבר המועד להתחיל בהליכים לגביה.

מתפרסמת כזה הצעת חוק מטעם הועדה לקליטת העלייה של הכנסת:

**[542] חוק תגמולים לאסירי ציון ולבני משפחותיהם,
התשנ"ב-1992***

פרק א': פרשנות

1. בחוק זה - הגדרות

"אסירי ציון" - כל אחד מאלה:

(1) מי שהיה במאסר, או שהיה כמעצר ששה חדשים לפחות או שהיה בגלות ששה חדשים לפחות בגלל פעילותו הציונית בארץ שבה פעילות זאת היתה אסורה, או שנאסר, נעצר או הוגלה כאמור במדינת אויב בגלל יהדותו או בגלל יחסי האיבה של אותה ארץ כלפי ישראל, והכל אם הוא אזרח ישראלי מכוח שבות ותושב ישראל; מי שנעשה לנכה בשל היותו כמעצר או בגלות ודרגת נכותו אינה פחותה מ-25% יראו אותו כאסיר ציון אף אם תקופת המעצר או הגלות היתה קצרה משה חדשים;

(2) אדם הנמצא במאסר, כמעצר או בגלות בשל סיבה מהסיבות האמורות בפסקה (1), או שהוא נאסר, נעצר או הוגלה כאמור ונעלמו עקבותיו וחלפו ששה חדשים מיום מעצרו, והכל אם חוק השבות, התש"ו-1950¹, היה חל עליו;

מבוא

בחדש נובמבר 1981 עבר מימון התגמולים לאוצר המדינה לפי הסכם שנערך בין המוסד לביטוח לאומי לבין הממשלה, המיוצגת על ידי המשרד לקליטת העלייה (י"פ 2773, התשמ"ב, עמ' 645). כיום מקבלים תגמולים 565 אסירי ציון ו-28 משפחות של הרוגי מלכות.

מטרת החוק המוצע (להלן - ההצעה) לעגן מתן תגמולים לאסירי ציון ולבני משפחותיהם של הרוגי מלכות בחוק מיוחד, שיהווה ביטוי של כבוד מצד מדינת ישראל לפועלם של אסירי ציון.

ביום 5 באוקטובר 1975 נערך הסכם בין המוסד לביטוח לאומי לבין הנהלת הסוכנות היהודית לארץ ישראל, במסגרת סעיף 200 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשכ"ח-1968, בדבר מתן תגמולים לאסירי ציון ולבני משפחותיהם של אסירי ציון והרוגי מלכות (י"פ 2151, התשל"ו, עמ' 121). מכוח ההסכם מינה יושב ראש הנהלת הסוכנות רשות, שבסמכותה להכיר באסיר ציון או כהרוג מלכות. המוסד לביטוח לאומי שילם את התגמולים, על חשבון הסוכנות. לאסירי ציון, שנקבעה להם דרגת נכות של 25% לפחות כתוצאה ממאסר או מעצר בשל פעילות ציונית, וכן לבני משפחותיהם של אסירי ציון במאסר ושל הרוגי מלכות.

* הצעת חוק מס' תתשמ"ה: הועברה לוועדה ביום י"א בטבת התשנ"ב (18 בדצמבר 1991).
¹ ס"ח התש"י, עמ' 159; התשל"ל, עמ' 34.

(3) מי שהיה תושב ארץ ישראל לפני הקמת המדינה והיה בגלות שנה לפחות על פי צו הגליה שניתן בשל פעילותו למען הקמת המדינה:

"בן משפחה" – בן משפחה כמשמעותו בסעיף 1 לחוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), התש"י-1950² (להלן – חוק משפחות החיילים), שהוא תושב ואזרח ישראל:

"גלות" – שהייה במקום מרוחק מחוץ למקום המגורים הרגיל, בניתוק מהמשפחה, במשטר חיים מיוחד שנכפה על פי צו הגליה האוסר את עזיבת מקום הגלות:

"הכנסה" – הכנסה מהמקורות המפורטים בסעיף 2 לפקודת מס הכנסה (להלן – הפקודה)³, למעט תגמולים לפי חוק זה, קיצבת ילדים לפי פרק ה' לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשכ"ח-1968⁴ (להלן – חוק הביטוח), וההענקות לפי סעיף 40(ב1)(2) לחוק החיילים המשוחררים (החזרה לעבודה), התש"ט-1949⁵:

"הרוג מלכות" – כל אחד מאלה:

(1) מי שלאחר קום המדינה הוצא להורג או הומת בידי שלטונות מדינה זרה בגלל פעילותו הציונית או הוצא להורג או הומת בארץ אויב בידי שלטונות אותה ארץ או בידי ארגון עוין בגלל זיקתו לישראל או בגלל יהדותו או בגלל יחסי האיבה של אותה ארץ כלפי ישראל;

(2) מי שלאחר קום המדינה היה במאסר, במעצר או בגלות בשל סיבה מהסיבות האמורות בהגדרת "אסיר ציון" ונפטר בהיותו במאסר, במעצר או בגלות;

(3) מי שנאסר, נעצר או הוגלה כאמור לאחר קום המדינה ובית משפט הצהיר על מותו לפי חוק הצהרות מוות, התשל"ח-1978⁶:

"נכות" – איבוד או צמצום של כושרו של אדם לפעול פעולה רגילה, בין גופנית ובין שכלית, שבין גילו ומינו מסוגל לעשותה, כתוצאה מחבלה, ממחלה או מהחמרת מחלה שנגרמו בתקופת מאסר, מעצר או גלות:

"נכה" – מי שדרגת נכותו נקבעה לפי חוק זה:

"המוסד" – המוסד לביטוח לאומי הפועל על פי חוק הביטוח:

"השר" – שר העבודה והרווחה:

דברי הסבר

"הכנסה" – ההכנסה תשפיע על סכום התגמול למחוסר פרנסה (סעיפים 11 ו-12 בהצעה), לנצרך (ס' 13) ולמשפחות של אסירי ציון במאסר (ס' 15).

"הרוג מלכות" – בהשוואה להגדרה הקיימת, מוצע להוסיף מי שנפטר בגלות או שעקבותיו נעלמו ובית משפט הצהיר על מותו לפי חוק הצהרות מוות, התשל"ח-1978.

"נכות" – תגמול לאסיר ציון ישולם כתנאי שנקבעה לו נכות, בדרגה המזכה בתגמול, כתוצאה מחבלה, ממחלה או מהחמרת מחלה שנגרמו בתקופת המאסר, המעצר או הגלות בגין פעילות ציונית. ליקויים אחרים אינם מובאים בחשבון.

סעיף 1 "אסיר ציון" – מוצע שכאסיר ציון יוכר מי שהיה במאסר, במעצר או בגלות בגין פעילותו הציונית, בין אם לפני ובין אם אחרי קום המדינה.

"בן משפחה" – מוצע שההצעה תכלול אלמנה, אלמן, ילד, הורה, אח או אחות – והכל בתנאים שנקבעו בחוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), התש"י-1950, שיחול גם לצורך קביעת שיעור התגמולים למשפחות האמוריות (סעיף 14 בהצעה).

² ס"ח התש"י, עמ' 162: התשמ"ט, עמ' 10.

³ דיני מדינת ישראל, מס' 6, עמ' 120: התשנ"א, עמ' 120.

⁴ ס"ח התשכ"ח, עמ' 108: התשנ"א, עמ' 168.

⁵ ס"ח התש"ט, עמ' 13: התשמ"ח, עמ' 10.

⁶ ס"ח התשל"ח, עמ' 56: התשנ"א, עמ' 156.

"חוק נכי המלחמה בנאצים" - חוק נכי המלחמה בנאצים, התשי"ד-1954;⁷
"חוק הבטחת הכנסה" - חוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1980.⁸

פרק ב': הרשות

2. (א) השר לקליטת העלייה, בהתייעצות עם השר, ימנה רשות כת חמישה חברים, שבסמכותה להכיר באדם כאסיר ציון, או כמי שבעת פטירתו היה אסיר ציון או הרוג מלכות (להלן - הכרה); הודעה על הרכב הרשות ומענה תפורסם ברשומות.

(ב) בקשה להכרה יכול שתוגש על ידי אסיר ציון, על ידי בן משפחה של אסיר ציון או של הרוג מלכות.

(ג) הרשות תיתן תעודה בדבר ההכרה.

(ד) הרשות תקבע את סדרי עבודתה במידה שלא נקבעו בתקנות.

3. (א) הכירה הרשות באדם כאסיר ציון או כמי שבעת פטירתו היה אסיר ציון או הרוג מלכות, תעניק הרשות לאסיר הציון או לבני משפחתו, לפי הענין, סמל מיוחד.

(ב) צורת הסמל, דרכי הענקתו והוראות בדבר ייצורו והשימוש בו או בדמותו ייקבעו בתקנות.

4. (א) הרואה עצמו נפגע מהחלטת הרשות רשאי לערור עליה, תוך 90 יום מיום שנמסרה לו הודעה על החלטה, לפני ועדת ערר שימנה השר לקליטת העלייה, בהתייעצות עם השר; הודעה על הרכב הועדה ומענה תפורסם ברשומות.

(ב) ועדת הערר תהיה של שלושה:

(1) מי שכשיר להיות שופט בית משפט מחוזי - יושב ראש;

(2) מי שבקי בפעילות הציונית בארצות חוץ;

(3) נציג השר לקליטת העלייה.

(ג) ועדת הערר תקבע את סדרי עבודתה במידה שלא נקבעו בתקנות.

(ד) החלטה של ועדת הערר היא סופית ואין אחריה ולא כלום.

פרק ג': בקשה להכרה ולתגמול

5. (א) בקשה להכרה תוגש לרשות על גבי טופס, שנקבע לכך על ידי הרשות והמוסד, שישמש גם כבקשה לתגמול לפי חוק זה (להלן - הבקשה); בטופס יפורטו, בין היתר, המחלות והחבלות שאירעו למבקש ההכרה בתקופת מאסרו, מעצרו או גלותו ונסיבותיהן.

דברי הסבר

סעיפים 2 ו-4 מעוגן המצב הקיים. בסעיף 3 סעיפים 5 עד 9 המוסמכת בדבר הכרה באסיר ציון וכן בדבר תשלום תגמולים, דרך קביעת דרגת הנכות על ידי ועדות רפואיות, הגשת ערר לועדה רפואית לעררים. שר העבודה והרווחה יקבע בתקנות את אופן מינוי, הרכב, סמכויותיהן של הועדות הרפואיות וכד'.

⁷ ס"ח התשי"ד, עמ' 76: התשמ"ג, עמ' 56.
⁸ ס"ח התשמ"א, עמ' 30: התשמ"ו, עמ' 136.

(ב) הרשות תזאג לקבל את כל המסמכים הדרושים לקבלת החלטה בדבר ההכרה וכן בדבר מתן התגמול.

(ג) לא המציא הפונה את הפרטים הדרושים להכרה או למתן תגמול, תהיה הרשות רשאית לדחות את הבקשה או לעכב את הטיפול בה לפי שיקול דעתה.

(ד) קיבלה הרשות החלטה בדבר ההכרה, תעביר את הבקשה על כל מסמכיה למוסד.

ועדה רפואית 6. (א) נכותו של אסיר ציון ודרגת נכותו תיקבע על ידי ועדה רפואית.

(ב) דרגות נכות ותקופות תחולתן ייקבעו לפי מבחנים וכללים שיקבע השר.

ועדה רפואית לעררים 7. (א) הרואה עצמו נפגע מהחלטה של ועדה רפואית רשאי, בתנאים שנקבעו בתקנות, לערור עליה לפני הוועדה הרפואית לעררים.

(ב) המוסד רשאי, בתנאים שנקבעו בתקנות, לערור על החלטה של ועדה רפואית לפני הוועדה הרפואית לעררים.

מינוי ועדות ומכיוותיהן 8. השר יקבע בחקנות -

(1) את אופן מינוין, הרכבן וסדרי עבודתן של הועדות הרפואיות ושל הועדה הרפואית לעררים;

(2) את סמכויותיהן של הועדות ואת העקרונות והכללים שינחו אותן;

(3) את המועדים והדרכים להגשת ערר לוועדה הרפואית לעררים.

ערעור לבית הדין האזרחי 9. (א) החלטת הועדה הרפואית לעררים ניתנת לערעור, בשאלה משפטית בלבד, לפני בית דין אזרחי לעבודה, כמשמעותו בחוק בית הדין לעבודה, התשכ"ט-1969⁹ (להלן - חוק בית הדין לעבודה); פסק דינו של בית הדין ניתן לערעור לפני בית הדין הארצי לעבודה, אם נתקבלה רשות לכך מאת נשיא בית הדין הארצי לעבודה או סגנו.

(ב) שר המשפטים, בהתייעצות עם השר, רשאי לקבוע בתקנות מועדים להגשת ערעורים על החלטות של הועדה הרפואית לעררים לפני בית הדין לעבודה.

פרק ד': תגמולים

תגמול עיקרי 10. אסיר ציון שהוכר כנכה ישולמו לו, כל עוד הוא נכה, תגמולים בשיעורים שנקבעו בסעיף 4א לחוק נכי המלחמה בנאצים (להלן - התגמול העיקרי), ובלבד שדרגת נכותו אינה פחותה -

(1) מ' 10% - לגבי מי שהוכר כאסיר ציון בגלל פעילותו הציונית כאמור בהגדרה "אסיר ציון";

(2) מ' 25% - לגבי מי שהוכר כאסיר ציון בגלל סיבה אחרת המנויה באותה הגדרה.

דברי הסבר

לעובד מדינה שדרגת משכורתו היא י"ט של הדירוג האחד ללא תוספת בזכות בן משפחה). השכר הקובע מתעדכן מפעם לפעם לפי צו שר האוצר. כמו כן קובע הסעיף את דרגת הנכות המינימלית שתזכה בתגמול לפי החוק: 10% - לגבי מי שיוכר כאסיר ציון בגלל סיבה אחרת מהמנויות בהגדרת "אסיר ציון" (לדוגמה, נאסר כמדינת אייב בגלל יחסי האיבה של אותה מדינה כלפי ישראל).

סעיף 10 סעיף זה קובע את התגמול העיקרי שישולם לאסיר ציון ומצמיד אותו לשיעור התגמול העיקרי המשתלם, בהתאם לדרגת הנכות, לנכי מלחמה בנאצים: לכל אחוז שבדרגת הנכות ישולם אחוז מהשכר הקובע (שהוא היום 1352 ש"ח - 91.1% מסך כל המשכורת

⁹ ס"ח התשכ"ט, עמ' 70; התשנ"א, עמ' 113.

11. (א) בסעיף זה, "מחוסר פרנסה" – אסיר ציון שאין לו הכנסה או שהכנסתו אינה עולה על סכום השווה לקיצבת זקנה המשתלמת לפי חוק הביטוח ליחיד – אם אין תלויים בו, או אינה עולה על סכום השווה לקיצבת זקנה המשתלמת לפי החוק האמור לבני זוג – אם יש בו תלויים כמשמעותם בסעיף 17 לחוק הביטוח (להלן – ההכנסה המותרת).

תגמול למחוסר פרנסה

(ב) נכה מחוסר פרנסה, כל עוד הוא מחוסר פרנסה, ישולם לו, במקום התגמול העיקרי, תגמול למחוסר פרנסה בסכום השווה לצירופם של שני אלה:

(1) סכום השווה לגימלה להבטחת הכנסה בשיעור מוגדל כאמור בתוספת לחוק הבטחת הכנסה, בהתאם להרכב המשפחה;

(2) סכום השווה למחצית התגמול העיקרי.

12. (א) נכה שהכנסתו עולה על ההכנסה המותרת (לסכום העולה על ההכנסה המותרת ייקרא להלן – ההכנסה הנוספת), ישולם לו תגמול כאמור בסעיף 11, בניכוי ההכנסה הנוספת:

תגמול לנכה שהכנסתו עולה על ההכנסה המותרת

(1) היתה ההכנסה הנוספת הכנסה מהמקורות המפורטים בסעיף 12(1) או (2) לפקודה, ינוכו מהתגמול 60% מההכנסה הנוספת;

(2) היתה ההכנסה הנוספת הכנסה שאינה מהמקורות המפורטים בסעיף 12(1) או (2) לפקודה, תנוכה מהתגמול מלוא ההכנסה הנוספת.

(ב) לצורך חישוב ההכנסה הנוספת תנוכה ההכנסה המותרת תחילה מההכנסה שלא מהמקורות המפורטים בסעיף 12(1) ו-2 לפקודה ואם נשארה יתרה לניכוי – תנוכה היתרה מההכנסה מהמקורות האחרים שבסעיף 2 לפקודה.

(ג) בכל מקרה לא יפחת התגמול לפי סעיף זה מהתגמול העיקרי.

13. (א) בסעיף זה, "נצרך" – מי שאינו מסוגל להשתכר למחייתו בשל מחלתו, ליקויו הגופני, השכלי או הנפשי ואין סיכוי נראה לעין שאפשר יהיה אי פעם לשקמו, והוא אינו מוחזק במוסד ציבורי בנסיבות ובתנאים כאמור בסעיף 19(ד).

תגמול לנצרך

(ב) נכה נצרך, שדרגת נכותו אינה פחותה מ-50%, ישולם לו, במקום התגמולים לפי סעיפים 10, 11 ו-12, תגמול בשיעורים שנקבעו בסעיף 14 (א) ו-14 (ב) לחוק נכי המלחמה בנאצים – אם אין לו הכנסה ובשיעורים שנקבעו בסעיף קטן (ג) של אותו סעיף – אם יש לו הכנסה.

(ג) נכה נצרך, שדרגת נכותו פחותה מ-50%, ישולם לו תגמול לפי הכללים שבסעיפים

11 ו-12.

דבר השכר

סעיף 12 נכה, שהכנסתו עולה על ההכנסה המותרת שנקבעה בסעיף 11, יקבל תגמול כמו מחוסר פרנסה, בניכוי אותו חלק מהכנסתו שעולה על ההכנסה המותרת, אך בכל מקרה לא יפחת התגמול מהתגמול העיקרי הניתן לפי סעיף 10.

סעיף 13 נכה נצרך, שדרגת נכותו אינה פחותה מ-50%, במקום התגמול העיקרי והתגמול למחוסר פרנסה, יקבל תגמול מיוחד – תגמול לנצרך, ששיעורו יהיה צמוד לשיעור התגמול המשולם לנכי מלחמה בנאצים.

סעיף 11 לנכה מחוסר פרנסה, במקום התגמול העיקרי, ישולם תגמול מוגדל שמורכב משני סכומים: מסכום השווה לגימלה להבטחת הכנסה בשיעור מוגדל שנקבע בתוספת לחוק הבטחת הכנסה (לדוגמה, לבני זוג – 1056 ש"ח) ומסכום השווה למחצית התגמול העיקרי שמחור שב כהתאם לדרגת הנכות כאמור בסעיף 10 להצעה.

בחישוב ההכנסה לא תובא בחשבון הכנסת בן הזוג של אסיר ציון. ההכנסה המותרת, לפי נתוני פברואר 1992, מסתכמת ב-450 ש"ח לחודש – לגבי נכה שאין לו תלויים וב-675 ש"ח לחודש – לגבי נכה שיש לו תלוי.

ההכנסה המותרת וכן הגימלה להבטחת הכנסה מתעד-כנים כל פעם שמתעדכן השכר הממוצע.

14. בן משפחה של הרוג מלכות יהיה זכאי לתגמולים בשיעורים ובתנאים שנקבעו בחוק משפחות חיילים בשינויים המחוייבים.

תגמול לבן משפחה של הרוג מלכות

15. (א) בן זוג וילדיו של אסיר ציון כאמור בפסקה (2) להגדרת "אסיר ציון" יהיה זכאי לתגמול:

תגמול לבן זוג וילדיו של אסיר ציון במאסר

(1) אם אין לו הכנסה או שהכנסתו אינה עולה על ההכנסה המותרת – בסכום השווה לגימלה להבטחת הכנסה בשיעור מוגדל, לפי התוספת לחוק הבטחת הכנסה, בהתאם להרכב המשפחה; לבן זוג שעמו ילדים – בסכום שנקבע בפרטים 7 ו-8 לתוספת האמורה, לפי הענין;

(2) אם הכנסתו עולה על ההכנסה המותרת – בסכום התגמול כאמור בפסקה (1), בניכוי ההכנסה הנוספת, ובלבד שהתגמול לא יפחת מסכום השווה לקיצבה לפי סעיף 21 לחוק הביטוח.

(ב) תגמול לפי סעיף זה ישולם עד תום 12 חדשים מיום שחרורו של האסיר ציון ואם הוא עלה לישראל תוך 12 החדשים האמורים – יימשך תשלום התגמול לבן זוגו וילדיו ששה חדשים מיום עלייתו של האסיר ציון לישראל.

(ג) היה האסיר ציון זכאי לתגמול לפי חוק זה, ינוכה מהתגמול המגיע לו סכום התגמול ששולם לבן זוגו וילדיו בעד התקופה שלאחר עלייתו לישראל, אך לא ינוכה סכום העולה על התגמול המגיע לו בעד אותה תקופה.

(ד) לענין סעיף זה, "בן זוג" ו"ילד" – כמשמעותם בסעיף 17 לחוק הביטוח והם תושבי ישראל ואזרחיה.

16. נפטר אסיר ציון בחוץ לארץ לאחר שהשתחרר מהמאסר או מהמעצר, ישולם לאלמנתו וילדיו, כמשמעותם בסעיף 5 לחוק הביטוח, תגמול השווה לקיצבת שאירים לפי חוק הביטוח, ובלבד שאינם מקבלים קיצבה אחרת מכוח החוק האמור. לענין תשלום התגמול יחולו הוראות פרק ב' לחוק הביטוח, בשינויים המחוייבים.

תגמול לאלמנה של אסיר ציון

17. נפטר אסיר ציון שהשתלם לו תגמול לפי חוק זה, ישולם למי שהיה בן זוגו בשעת מותו ובאין בן זוג – לילדו כהגדרתו בסעיף 5 לחוק הביטוח מענק בסכום השווה לתגמול החדשי האחרון ששולם לו כפול שש, ובלבד שלא יפחת מסכום השווה לשכר הממוצע כמשמעותו בסעיף 1א לחוק הביטוח.

מענק פטירה

דברי הסבר

אינה זכאית לקיצבת שאירים. מוצע לשלם לאלמנה של אסיר ציון, שנפטר בחוץ לארץ לאחר שהשתחרר מהמאסר או מהמעצר, תגמול בסכום השווה לקיצבת שאירים לפי חוק הביטוח, אם איננה מקבלת קיצבה אחרת מכוח חוק הביטוח.

לענין תשלום התגמול יחולו הוראות חוק הביטוח החלות על תשלום קיצבת שאירים.

סעיף 17 מענק פטירה ישולם בסכום השווה לתגמול האחרון ששולם לאסיר ציון בחייו כפול 6, ובלבד שלא יפחת מהשכר הממוצע לפי סעיף 1א לחוק הביטוח, דהיינו מסכום מענק הפטירה המשולם לפי חוק הביטוח, כיום – 2815 ש"ח.

סעיף 14 התגמול לבן משפחה של הרוג מלכות יינתן בשיעורים ובתנאים שנקבעו בחוק משפחות חיילים שנספו במערכה, בשינויים המחוייבים.

סעיף 15 הסעיף קובע את שיעור התגמול שישולם לבן משפחה של אסיר ציון הנמצא במאסר או שעקבותיו נעלמו וטרם הוצהר על מותו (ר' פסקה 4 בהסבר לסעיף 1).

סעיף 16 בהתאם לחוק הביטוח הלאומי זכאית אלמנה לקיצבת שאירים אם בעלה היה מבוסס לפי החוק, דהיינו היה תושב ישראל. אלמנה שבעלה לא היה תושב ישראל ונפטר בחוץ לארץ, לפני או אחרי עלייתה,

פרק ה': שונות

18. המבקש תגמול ימציא למוסד מסמכים על הכנסתו ופרטים אחרים הדרושים לקביעת הזכויות לתגמול; מקבל תגמול יודיע למוסד על יציאתו לחוץ לארץ ועל כל שינוי שחל בהכנסתו ובהרכב משפחתו, שיש בו כדי להשפיע על שיעור התגמול.
19. (א) אושרה בקשה לתגמול לפי חוק זה, ישולם התגמול בעד שנים עשר חדשים שקדמו לחודש שבו הוגשה הבקשה להכרה, אך לא לפני החודש שבו עלה המבקש לישראל, וישולם מדי חודש, כל עוד הזכאי הוא תושב ואזרח ישראל.
- (ב) פקעה הזכות לתגמול או חל שינוי בסכום התגמול במהלך חודש פלוני, יופסק תשלום התגמול או ישונה הסכום, לפי הענין, מה-1 בחודש הבא.
- (ג) יצא זכאי לתגמול את ישראל לתקופה העולה על ששה חדשים, לא יהיה זכאי לתגמול בעד תקופת שהותו מחוץ לישראל מעבר לששת החדשים האמורים, זולת אם יצא את ישראל בשליחות ממלכתית, ציבורית או לצרכי טיפול רפואי והכל לתקופה שהמוסד אישר.
- (ד) אסיר ציון שזכאי לתגמול ואין בו תלויים, והחזקתו היא על חשבון גוף ציבורי שנקבע על פי סעיף 137 לחוק הביטוח, ישולם לו התגמול בסכום השווה ל-30% מסכום התגמול המגיע לו, החל מהחודש הרביעי להחזקתו במוסד וכל עוד הוא מוחזק בו.
20. (א) נפטר זכאי לתגמול כלי שגבה את מלוא התגמול המגיע לו, ישולם חוב התגמול לבן זוגו של הזכאי לתגמול, ובאין בן זוג - ליורשיו על פי דין.
- (ב) הגיש אדם בקשה ונפטר לפני סיום הליכי הטיפול בה, יאושר התגמול, אם היה זכאי לו בחייו, לפי סעיף 10 ובשיעור שנקבע לנכה שדרגת נכותו 100% והוראת סעיף קטן (א) וסעיף 19 יחולו.
- (ג) זכאי לתגמול, שלא גבה אותו תוך שנה מיום שהוצע לתשלום, תפקע זכותו לקבלו, אלא אם כן קבע המוסד אחרת.
21. (א) קיימת זכויות לתגמולים שונים על פי הוראות חוק זה, ישולם לזכאי רק תגמול אחד, לפי בחירתו.
- (ב) משתלם תגמול בגין נכות על פי חוק זה, לא תובא נכות זאת בחשבון לענין קיצבת נכות לפי פרק ו' לחוק הביטוח.
22. (א) השר יקבע כללים בדבר טיפול רפואי ושיקום מקצועי שיינתנו לזכאים לתגמולים לפי חוק זה.
- (ב) אסיר ציון הזכאי לתגמול ישולמו לו מדי שנה דמי הבראה לשבעה ימים בסכומים שהשר יקבע.

דברי הסכר

סעיפים 18 ו-19 סעיפים אלה מעגנים את ההוראות הקיימות. סעיף 20 סעיף קטן (ב) מאפשר מתן תגמול גם במקרים בהם הגיש אדם בקשה לרשות בדבר הכרתו כאסיר ציון ונפטר לפני סיום הליכי הטיפול בבקשתו.

23. סעיפים 135, 136, 138, 140 ו-233 לחוק הביטוח יחולו, בשינויים המחוייבים, לענין חוק זה. החלת סעיפים מחוק הביטוח
24. לבית דין אזורי כמשמעותו בחוק בית הדין לעבודה, תהיה סמכות ייחודית לדון ולפסוק בכל תובענה לפי חוק זה למעט תובענה על החלטת ועדת ערר כאמור בסעיף 4. בית הדין לעבודה
25. (א) תגמולים לפי חוק זה ישולמו מאוצר המדינה באמצעות המוסד. מימון
(ב) אוצר המדינה יעביר למוסד מדי חודש בחודשו את כל הכספים הדרושים לו כדי לבצע את התשלומים לפי החוק, לרבות ההוצאות המינהליות של המוסד הנובעות מביצוע החוק.
26. השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו. ביצוע
27. (א) הרשויות והגופים שהוקמו או מונו על פי ההסכם בדבר מתן תגמולים לאסירי ציון, בני משפחותיהם, ובני משפחות הרוגי מלכות (להלן – ההסכם) ימשיכו לפעול כאילו הוקמו או מונו לפי חוק זה, כל עוד לא הוקמו או מונו מחדש לפי החוק. תשריר
(ב) ההחלטות שנתקבלו על ידי הרשויות והגופים האמורים בסעיף קטן (א) לפני תחילתו של חוק זה על פי ההסכם ימשיכו להיות בתוקף כאילו נתקבלו לפי החוק ובשינויים המחוייבים ממנו.
28. תחילתו של חוק זה 90 ימים מיום פרסומו. תחילה

דברי הסבר

- סעיף 23 סעיפי חוק הביטוח המפורטים להלן קובעים:
- סעיף 135 – זכות לגימלת כסף אינה ניתנת להעברה, לערבות או לעיקול בכל דרך שהיא אלא לשם תשלום מזונות המגיעים מהזכאי לגימלה לפי פסק דין וכי זכות לגימלה אינה עוברת בירושה;
- סעיף 136 – אם הזכאי לגימלה אינו יכול לגבותה, רשאי המוסד למנות את מי שבוחזקתו או בהשגחתו נמצא הזכאי או אדם אחר, בתנאים שקבע המוסד, כמקבל הגימלה ולשלם לו את הגימלה;
- סעיף 138 – זכותו של אדם לגימלה לא תוקנה לכוונת הנכסים הרשמי או לנאמן בהליכים לפי פקודת פשיטת הרגל, 1936;
- סעיף 140 – שילם המוסד, בטעות או שלא כדין, גימלת כסף, יהיה רשאי לנכות את הסכומים ששילם כאמור מכל תשלום שיגיע ממנו, בין בבת אחת ובין בשיעורים, כפי שייראה למוסד, בהתחשב עם מצבו של מקבל התשלום ועם נסיבות הענין; כמו כן רשאי המוסד לתבוע החזרת כל סכום ששילם בטעות או שלא כדין, אם מקבל התשלום נהג בקבלת התשלום שלא בתום לב;
- סעיף 233 – שר המשפטים, בהתייעצות עם שר העבודה והרווחה, רשאי לקבוע תקנות בדבר מועדים להגשת תובענות וערעורים לענין החוק לפני בית הדין לעבודה. מוצע להחילם גם על החוק המוצע בזה.
- חברת הכנסת שושנה ארבל-אלימזיני

מתפרסמת כזה הצעת חוק מטעם ועדת העבודה והרווחה של הכנסת:

חוק שכר שווה לעובדת ולעובד (תיקון מס' 3), התשנ"ב-1992* [543]

הוספת סעיף 1. בחוק שכר שווה לעובדת ולעובד, התשכ"ד-1964¹, האמור בסעיף 1 יסומן א1 ולפניו יבוא:

"הגדרות 1. בחוק זה -

"שכר" - השתכרות או רווח מעבודה לרבות כל תוספת, טובת הנאה, קצובה, מענק, תנאים נלווים, תשלום לכיסוי הוצאות, תשלומים בשל החזקת רכב או טלפון, רכישת ספרות מקצועית, כיגוד, שוויו של שימוש ברכב שהועמד לרשות העובד, או כל תגמול אחר המשולם לעובד בכסף או בשווה כסף, במישרין או בעקיפין, או הניתן לאחר לטובת העובד."

דברי הסבר

עבור עבודות שוות בעיקרן, על מנת לממש הלכה למעשה את רוח החוק ועקרונות השוויון אשר בו.

חברי הכנסת: רן כהן, שולמית אלוני, נאוה ארד, שרה דורון, אורה נמיר, יאיר צבן

בעשור האחרון גדל הפער בין שכר הגברים לשכר הנשים המועסקים בשירות הציבורי מ-21% בשנת 1978 לכדי 29% בשנת 1988 כממוצע. הפער קיים בין היתר בשל חוסר השוויוניות בהקצאת התוספות הנילוות לשכר הבסיסי לשני המינים. לפיכך מן הראוי להגדיר את המושג "שכר", באופן שיכלול את כל ההטבות הנילוות המשתלמות לעובדים

¹ הצעת החוק היא שילוב של הצעות חוק אלה:

- (1) ק"ח - הועברה לועדה ביום ז' בניסן התשמ"ט (12 באפריל 1989):
 - (2) קכ"ז - הועברה לועדה ביום ז' בניסן התשמ"ט (12 באפריל 1989):
 - (3) תשמ"א - הועברה לועדה ביום י"ב בחשון התשנ"א (31 באוקטובר 1990):
 - (4) תרנ"ז - הועברה לועדה ביום י"ב בחשון התשנ"א (31 באוקטובר 1990):
 - (5) תשמ"ב - הועברה לועדה ביום כ"ה בכסלו התשנ"א (12 בדצמבר 1990).
- ס"ח התשכ"ד, עמ' 166; התשכ"ט, עמ' 78; התשל"ג, עמ' 202.

תיקון טעות

בהצעות חוק 2117, מיום כ"א באדר א' התשנ"ב (25.2.1992) מספרי העמודים צריכים להיות 242, 243, 244 ולא כפי שפורסם.